

[Erlendsson]

senere år blevet foruroligende stort, selv om samfundets egentlige sygdomsforebyggende indsats, bedre kost og for de flestes vedkommende afskaffelse af tungt arbejde i vækstperioden alt sammen skulle have sikret en mere optimal fysisk udvikling.

Der er næppe tvivl om, at denne udvikling i nogen grad modvirkes af de rigelige midler, som unge i dag har til rådighed, og som tillader dem tidligt at tillægge sig knallert og dyre drikkevaner. Der vil være meget at vinde, om det kunne gøres smart eller in for de unge at vende tilbage til gå- og løbeture og cykling, at drive sport og være afholdende med spiritus og tobak.

For at nå dette mål kræves der midler til endnu større bredde i sportsudøvelsen og sideløbende hermed en mulighed for at dyrke konkurrenceidræt på højeste plan. Idolernes, også sportsidolernes indflydelse har altid været og vil altid være af den største motiveerende betydning, og det er direkte forkert ud fra et sundhedsbefordrende synspunkt for befolkningen som helhed at modarbejde børns og unges naturlige konkurrenceinstinkt. Konkret sagt: for at kontrollere, at trafikken på gader og landeveje foregår mest muligt lovligt og forsvarligt, kræves en stærkt intensiveret indsats fra færdselsmyndighedernes side ved udbygning af politistyrken.

For det andet gælder det om at motivere til den aktive forbedring af ungdommens sundhedstilstand, der kan opnås ved en forøgelse af de økonomiske midler, samfundet stiller til rådighed, f. eks. ved at gennemføre fremskridtspartiets ønske om, at tipsmidlerne udelukkende kommer sportsudøverne til gode.

Bekæmpelsen af trafikulykkerne, forebyggelsen af de mange urimelige dødsfald og alvorlige skader samt opbygningen af bedre fysiske og sjælelige kræfter hos ungdommen kan således opnås helt uden om sundhedstjenestens egentlige ressourceområde ved indsats i undervisningsministeriets, kulturministeriets og justitsministeriets regie. Det kræver relativt små midler, men vel i nogen grad en mentalitetsændring, der kan være nok så vanskelig at gennemføre.

Det er åbenbart, at der fra visse sider – det gælder også her i salen – vil blive talt om sportsidioter og om sporten som opium for folket og afledende fra den politiske virkelighed, som især ungdommen burde engagere

sig i. De, der går ind for den linje, jeg har anført, må være parate til at imødegå disse modsatrettede synspunkter.

Hospitalernes mest ressourcekrævende afdelinger og plejehjemmenes tungeste afdelinger præges i meget høj grad af trafikskaderne. Samfundets sociale institutioner belastes hårdt af alkohol- og stofmisbrugere, der har startet misbruget i en ung alder. En indsats på de områder, jeg har omtalt, vil derfor meget hurtigt vise sin gavnlighed, og den viden, vi allerede har om årsag og virkning, kan kun i ringe grad forbedres ved yderligere undersøgelser af befolkningens vaner og levevis. Det er derfor fremskridtspartiets opfattelse, at forebyggelse straks bør sættes aktivt ind på disse områder i stedet for at afvente yderligere forskningsresultater, som vil være i det væsentlige overflødige og beslaglægge midler, der kunne finde bedre anvendelse.

Taletiden tillader mig desværre ikke at komme ind på alle enkeltheder i ministerens redegørelse. Den bygger naturligvis på prioriteringsudvalgets betænkning, men det skinner klart igennem, at der hos mange ikke-lægelige instanser med politisk, administrativ eller mere perifer tilknytning til sundhedstjenesten er stor interesse for at sætte sig ind i det også for læger ofte vanskelige problem, nemlig at definere, hvor grænsen egentlig går mellem sundhed og sygdom. Og så naturligvis det meget prisværdige, hvorledes opgaven med hensyn til hjælp til det, der i dag er samfundets erklærede vigtigste mål, at skabe optimalt velbefindende, medens vi lever, bedst kan løses, modsat for ikke så længe siden, da bestræbelserne i højere grad gik ud på at sikre en tilværelse efter døden, den evige salighed efter dette liv på Jorden. Jeg skal ikke kritisere samfundets holdningsændring, men begge opgaver er efter min mening vigtige, både hjælpen til de levende og håbet for dem, der ved, at de skal dø.

Hvad angår det at tilfredsstille den videbegærlighed, som er hos disse mange grupper af ikke-læger, jeg har omtalt, så fremtræder det klart af betænkningen, at det er en opgave, prioriteringsudvalget sætter højt, og samtidig, at opgavens løsning vil koste en del penge. Jeg er bange for, at den også vil besværliggøre behandlingen af de syge, som i dag stort set virker på tilfredsstillende måde. Jeg tror, det ville gavne sagen, hvis den i størst muligt omfang overlades lægestanden